

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Slogom rastu mala stvara, a nesloga sve polovara. Narodna poslova.

Ostali, pripisani itd. iskazu računaju se na temelju običnog cjenika ili odgovora!

Novci za predročuju, oglašiti na tajnu se hupnikom ili položiti na pošti, stacione u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predročuju.

Teo list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravišteno u otvorenom pismu, za koji se neplaća poštarina, ako se izvana napise reklamacija.

Čekomog račun br. 847.849

Telefon tiskare broj 38

Izlazi svakog utorka i petka o pođne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obdu, na godinu 6 K za seljake, ili K 6—, odn. K 3— na pul godine.

Izvan carevine, više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. kofu u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulia br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavatelj: Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i dđug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

„Modus vivendi“ u istarskom saboru.

Već nekoliko vremena pišu razne novine o „modus vivendi“ u istarskom saboru; a to će reći doslovno prevedeno o „načinu življenja“ u tom saboru. Taj izraz porabio je prvi list „L' Istria“, izlazeći u Poreču, pod okriljem zemaljskoga odbora, u obće gospodujuće stranke u pokrajini. Po njem su onda i druge novine rabile taj izraz; razumijevajući ga jedne ovako druge onako. Rabimo ga i mi.

Naša novina „Naša Sloga“ donela je o tom samo par neduznih vijesti, šutila je, premda je ona po svojem postanku, po svojoj zadaći, po svojem radu, i po muževih, koji su oko nje, najviše kod toga interesovana. Šutila je znajući, da često novinarski glасovi, članci, vijesti, osujete i najbolje naume, i najprebitije težnje, i prepotrebite stvari.

Sad već netreba, pače nit' nesmije da šuti. Netreba nit' nesmije od onda, od kad su talijanski zastupnici Istre imali dne 26. prošloga mjeseca marča u Poreču sastanak. O tom sastanku, pod predsjedanjem zemaljskoga kapetana, komandatora dr. Mata Campitelli, doniele su talijanske novine vijest, da se je u njem pročitalo predloge naših hrvatsko-slovenskih zastupnika, te se odlučilo da se o tih predlozih nit' nerazpravlja, jer da su pretjerani. Tim su i nam gospoda Talijani razvezali usta. Mi smo koje šta znali, a što nismo, o tom smo se naknadno obavjestili, pa eto nas da o stviri naše čitatelje obavjestimo.

Na prvi mah svak se pita, kakvi su ti predlozi naših zastupnika; toli pretjerani, da talijanski zastupnici neće o njih nit' da razpravljaju, da jih štano rieč „a limine“ odbijaju?

I mi prije svega odgovaramo na to pitanje, i držimo, da to najbolje činimo tim, ako ovdje doslovno priobćimo te predloge onako, kako su jih naši zastupnici priobćili zastupnikom talijanske vladajuće stranke.

Eto tih predloga doslovno ujedno sa uvodom, koj ima također svoju malu povjest:

„Klub hrvatsko-slovenskih zastupnika, na saboru Istre, nemože nikako na to pristati, da bude talijanski jezik jedini razpravni u tom saboru, jer kad bi to učinio, zatajio bi načelo na, kojem čvrsto stoji, na temelju kojega su izabrani njegovi članovi, koje su njim izbornici postavili za uvjet ili naknadno odobrili na baz-

brojnih skupštinah; a zatajio bi također jedno od glavnih prava, što ga imaju zastupnici naroda hrvatsko-slovenskoga u Istri, sačinjavajućega dvie trećine pučanstva pokrajine.

Hrvatsko-slovenski zastupnici, da mogu opet ustupiti u sabor, zahtjevaju:

1. Nebunjeno pravo govoriti u saboru hrvatski ili slovenski.

2. Nebunjeno pravo, da podnašaju u saboru hrvatskim ili slovenskim jezikom interpelacije, samostojne predloge, ujedno sa obrazloženji, i one tečajem raprava; i da se te interpelacije i ti predlozi, pročitaju u saboru u originalu.

3. Predsjedništvo sabora ima nesamo razdieljivati, medju zastupnike vladine, zakonske osnove u oba jezika kako jih od vlade dobiva, nego se ima i za to pobrinuti da se i predlozi zemaljskoga odbora i predlozi saborskih odbora — bilo pisani, litografovani, hektografovani ili tiskani — priredjuju također u hrvatskom jeziku, i takovi barem hrvatsko-slovenskim zastupnikom razdieljuju.

4. Stenografski zapisnici imadu sadržavati sve što se govori ili podnaša u saboru, dakle i ono, što se govori ili podnaša u hrvatskom ili slovenskom jeziku, dakako u tom jeziku.

5. Predsjedništvo sabora ima podneske, došle od stranaka izvan sabora, sastavljene u hrvatskom ili slovenskom jeziku, primati i u razpravu davati.

Hrvatsko-slovenski zastupnici pripuščaju za sada, neprejudicirajući za budućnost:

1. da se saborski predsjednik služi samo talijanskim jezikom:

- a) kod otvaranja i zatvaranja sjednica;
- b) kod prihóvanja podnesaka;
- c) kod glasovanja; tekom razprava;

2. da se saborski odbori služe samo talijanskim jezikom:

- a) kod svojih razprava;
- b) kod izvješćivanja u saboru.

Samo se po sebi razumjeva:

1. da se ima predsjednik ili njegov zamjenik obzljivo i odlučno brinuti za to, da se u saboru pristojno razpravlja, i da slušateljstvo neuznemiruje i nepriječ saborskoga rada;

2. da se u saborske odbore bira također članove hrvatsko-slovenskoga kluba, po razmjeru njihova broja;

3. da se članovima toga kluba dade, na razpolaganje, mjesto člana zemaljskoga odbora iz skupine zastupnika, ladanjskih občina, koje njim pripada;

4. da političko-narodni ohziri nemaju uplivati na parlamentarno rješavanje gospodarskih i školskih pitanja.

Eto to su ti predlozi hrvatsko-slovenskih zastupnika, koje su talijanski zastupnici, pod predsjedanjem recenoga zemaljskoga kapetana, označili „tako pretjeranimi“ („esorbitantni“), da nisu htjeli o njih nit' razpravljati.

Donieli smo jih evo, da jih uzmogne prosuditi svako, imenito pak oni, kojih se najviše tiču, Hrvati i Slovenci Istre; najpače hrvatski i slovenski izbornici u pokrajini.

Bit će jili možda, koji će reći, da su naši zastupnici bili preblagi, da su premalo zahtjevali, da su preveć popustili; stalno neće bit ni jednoga, koji bi rekao; da su pretjerani, da su preveć zahtjevali, da su premalo popustili.

Doslovne ovdje donešene predloge sastavili su naši zastupnici dne 12. febrara 1898. u Puli. Učinili su to onda, kad je talijanska saborska većina prihvatila po drugi put — pošto bijaše prvi od Njegovoga Veličanstva uništen — zaključak, da je jedini razpravni jezik u saboru talijanski, i kad su oni, proglašeni onim zaključkom bezpravni, iz sabora izašli. Učinili su to slučajno onaj isti dan, kad je saborski predsjednik čitao u saboru svoj govor, u kojem je razvio svoja odnosna načela, i izjavio, da u onom zaključku saborske većine neima nikakve novosti, da se je onim zaključkom samo uzakonilo ono, što bijaše, što jest, i što bude, i prispodobio onaj zaključak dogmi, članku vjere, koji je već obstojao, i koji se je takovim samo proglasio. Naši zastupnici učinili su one svoje predloge za slučaj, da budu imali s kim razpravljati za ustupiti opet u sabor.

Privremeno bili su ustupili već 1898. u sabor u Puli, pošto je Njegovo Veličanstvo bilo u najkraćem roku uništilo i onaj drugi put stvoreni zaključak saborske talijanske većine; pak aprila godine 1899. u sabor u Kopar. Htjeli su se uvjeriti, kako će većina, kako će predsjednik postupati i poslie uništenja onoga zaključka sa mjerodavne strane, te što će prama tonu poduzeti c. kr. vlada, koje predstavnik bio jih je uvjeravao, da će biti zaštićena njihova prava.

Kad su vidjeli, da saborska većina, i naročito predsjednik, postupa poslie uništenja onoga zaključka isto onako, kako je postupao prije toga uništenja; i kad su vidjeli, da se prema tomu postupku c. kr. vlada drži, da se najbláže izrazimo, pasivno, onda su izašli iz zasjedanja u Kopru, i učinili ono, što njim je savjest nalagala. . . .

Prošle jeseni nagovarao je jedan čimbenik jednoga člana kluba naših zastupnika, da opet stupe u sabor, kad bude sazvan. Kad mu je ovaj dogovorno sa svojimi drugovi javio uvjete, pod kojimi bi mogli to učiniti, nije onaj ni iz daleka povoljno odgovorio, već u glavnom tako se iz-

razio, da je sve ovisno od saborske većine.

Klub naših zastupnika sastao se je na to dne 26. novembra 1899. u Trstu, te je razpravljao o zahtjevih, koje ima postaviti većini, da uzmogne opet stupiti u sabor, o popustih, koje bi njoj pri tom za sada privolio, i o stvarih, koje se same sobom razumiju za moći ostati u saboru; te i o zahtjevih, koje ima postaviti c. kr. vladi, kao onoj, koja je pozvana da zakone vrši, i bdi je i čini da se vrše.

Sastavio je svoje predloge onako po prilici, kako jih je bio sastavio dne 12. febrara 1898. u Puli, odnosno iste obnovio ili potvrdio, i odlučio se za dogovore s većinom, i izabrao svoje odaslanike za slučaj, da do tih dogovora dodje.

Malo dana iza toga desio se je slučaj, da su naši zastupnici mogli priobćiti svoju odluku njekim predstavnikom saborske većine.

Ova je dne 3. marča t. g. — pošto su se međutim bili sastali članovi našega kluba u Puli i o tom također razgovarali — izabrala svoje odaslanike, koji su se pak s odaslanici našega kluba sastali dne 20. i 21. marča t. g. u Trstu na skupne dogovore.

Uspjeh tih dogovora bio je javnosti priobćen.

Predloge našega kluba, koje su uzeli odaslanici talijanskoga kluba na znanje, da jih pak podnesu na razpravu njihovoga kluba, odbio je ovaj, kako je već rečeno dne 26. marča t. g. „a limine“, bez razprave, jer da su pretjerani.

Naši zastupnici sastali su se poslie toga dne 30. marča u Trstu, i ustanovili su sve, što njim je činiti dalje.

Za danas donosimo njihove predloge, kako i kada su postali, i kako su bili primljeni od saborske većine; prikazujemo te predloge i njihovu povjest sve do svrhe netom prošloga mjeseca marča.

Progovoriti ćemo o njih u budućem broju. Međutim prepuštamo Hrvatim i Slovincem Istre, da o njih i ob odnosnom postupku njihovih zastupnika, kao i o postupku naših protivnika, sami sude.

Postupak predsjednika istarskoga sabora.

Poznati su predlozi, koje je zadnje doba učinio klub hrvatsko-slovenskih zastupnika klubu talijanskih zastupnika u istarskom saboru.

Učinili su jih za sada, i damogu opet unići u sabor, da pak tamo iznašaju tegobe i potrebe hrvatskoga i slovenskoga naroda, odnosno da prosvjeduju proti radu njegovih protivnika. Da to uzmognu, oni su si prije htjeli zagotoviti pravo, da rabe jezik svoj i svojih izbornika i velike većine pučanstva. Bez zagotovljenja toga najprimativnijega prava, on-

ne mogu nit nesmjedu u sabor. Ali to i takovo pravo zanijekali su jim talijanski zastupnici, kako prije u saborskih sjednicah činom, tako sada napisanimi riječmi. Odbili su zahtjeve naših zastupnika, i to naprasito, opazkom, da su tako pretjerani, da neće o njih ni razpravljati.

Mi znamo što to znači, niti ćemo o tom ovdje dalje pisati. Dosta je da rečemo, da oni neće za to razpravljati, jer stoje čvrsto na svojoj odluci, da se ima u istarskom saboru samo talijanskim jezikom razpravljati.

Ovdje hoćemo da pokažemo, kako postupa predsjednik saborski, zemaljski kapetan, imenovan takovim na predlog c. kr. vlade; kako on radi, koje ima nazore i kojih se načela drži.

U zasjedanju saborskom početkom godine 1895. bili su talijanski zastupnici bezobzirni kako malo kad, te su među ostalima stvorili zaključak, kojim su htjeli tako rekuć uzakoniti, da se mora u saboru samo talijanski razpravljati.

Taj njihov zaključak bio je uništen cesarskom odlukom 14. septembra 1895. na temelju temeljnih državnih zakona; to jest, Njegovo Veličanstvo naš cesar i kralj izjavio je, da je rečeni zaključak talijanske većine saborske nevaljan, da se dakle može razpravljati također hrvatski ili slovenski.

Uzrpkos tomu, je sam predsjednik saborski u vrijeme zasjedanja 1896. i sljedećih, prekidao hrvatske ili slovenske zastupnike, kad su govorili svojim jezikom, i dovikivao jim, neka govore razpravnim jezikom sabora, jezikom talijanskim.

Isti predsjednik, uzrpkos rečenoj previšnjjoj odluci, odbijao je hrvatski ili slovenski postavljene predloge, jer da nisu sastavljeni u razpravnom jeziku sabora; i nije jih davao u razpravu; radio je kao da ti predlozi nisu nit postavljene; bacao jih je, što no rieč, u koš.

Isti saborski predsjednik, usupor rečene previšnje odluke, nije dozvoljavao da se hrvatski ili slovenski napisane interpelacije ili samostojne predloge pročita u saboru hrvatskim ili slovenskim jezikom. Takove interpelacije i predlozi nisu ništa drugo nego pisana rieč — dakle on nije dozvoljavao, da se takova rieč u saboru čuje. Radio je i opet usupor odluci Njegovoga Veličanstva cesara i kralja.

Isti saborski predsjednik nije se pobrinuo za to, da ono, što su hrvatski ili slovenski zastupnici govorili ili pismeno podnesli hrvatskim ili slovenskim jezikom, dodje u stenografski zapisnik, premda je u poslovnom redu naročito rečeno, da imaju stenografski zapisnici sadržavati sve što se reče i učini u sjednicah, premda je predsjednik sabora ujedno glava predsjedničkog ureda, koj se ima brinuti također za stenografske zapisnike, i premda je u obće on odgovoran za to, da bude u saboru red i da se vrše koji zakoni ili ustanove poslovnoga reda. On se nije pobrinuo ni za to, da u stenografski protokol dodje u hrvatskom jeziku ni ista cesarska poruka od 22. decembra 1898. pročitana u saborskoj sjednici dne 15. aprila 1899. On dakle nehanje ne samo za ono, što govore ili podnašaju u svojem jeziku hrvatsko-slovenski zastupnici, nego također što govori, na usta c. kr. povjerenika vlade, Njegovo Veličanstvo cesar i kralj, kad je to u hrvatskom jeziku.

Saborski predsjednik nehanje, usupor početkom spomenute previšnje odluke, isto tako

ni za ono, što saborskomu predsjedništvu dolazi u hrvatskom jeziku od c. kr. vlade. Od nekolicina godina šalje najme c. kr. vlada po više izliskata svojih zakonskih osnova u talijanskom i hrvatskom jeziku, ali se predsjednik nebrine za to, da bar hrvatsko-slovenski zastupnici te osnove također u hrvatskom jeziku dobivaju. Svi zastupnici dobivaju te zakonske osnove samo u talijanskom jeziku.

Isti saborski predsjednik odbija podneske stranaka, redovito upravljene i izručene na sabor, samo za to, jer su pisane hrvatski ili slovenski, sa riečmi talijanski, napisanimi, jer nisu sastavljeni u razpravnom jeziku sabora. To je činio u doba, kad bijaše od Njegovoga Veličanstva uništen prvi zaključak saborske većine o jedinom razpravnom jeziku, i kad nebijao još stvoren drugi takov zaključak; to je učinio i pošto je Njegovo Veličanstvo sa svojom odlukom 17. februara 1898. pročitano u saborskoj sjednici 19. februara 1898., uništio i drugi zaključak saborske većine o jedinom razpravnom jeziku.

Za njega, za saborskoga predsjednika Istre, kao ni za većinu sabora Istre, neimaju valjanosti ni obvezatnosti nit odluke Njegova Veličanstva cesara i kralja, kao što neimaju valjanosti nit obvezatnosti niti temeljni državni zakoni.

I kao što se saborska većina drži svojih zaključaka o jedinom talijanskom razpravnom jeziku, premda je te zaključke uništio Njegovo Veličanstvo, tako se drži onih saborskih zaključaka također saborski predsjednik, unatoč da su ti zaključci po Njegovom Veličanstvu uništeni.

Za njega valjaju njegovna načela, bez obzira na previšnje odluka i temeljne državne zakone. On je svoju odnosna načela u javnoj sjednici izpovjedio, i po njih, i po ničem drugom, se ravna. Saborski predsjednik, dr. Campitelli, od najnovijega doba „commendatore“, pročitao je, dakle predhodno promišljeno sastavio, u saborskoj sjednici 12. februara 1898. govor, u kojem je javno izpovjedio načela, kojih se je u saboru držao, kojih se drži, i kojih da će se držati.

U tom sastavljenom i čitanom govoru je rekao, da se pita, kako će se držati predsjednik odnosno na zaključak saborske većine, da se ima samo talijanski razpravljati. Na to pitanje on odgovora, da nevidi nikakve novosti u tom zaključku, pak da s toga nejma razloga, da predsjednik promjeni svoj postupak. Visoki sabor, veli on nadalje, svojim zaključkom nije učinio drugo, nego da kodificira ili uzakoni ono, što je obostojalo, što obostoji i što će obostojati, jer nemože neobostojati, i mora obostojati. Bilo je potrebno, opaže dalje, stvoriti taj zaključak, da se popuni poslovni red, da pak taj poslovna odgovara stanju stvari i zahtjevom strogo parlamentarnim.

Stvarajući svoj zaključak, opaža još, saborse je držao katoličke rimske erkve, koja nestvara dogme, nego proglašuje za dogmu ono, što su vjernici od vjekova vjerovali. Sve to izjavlja on, saborski predsjednik, kako sam iziće, da pak pozove zastupnike manjine, da rabe samo talijanski jezik u saboru, jer da će samo tako moći biti izabrani u saborske odbore, a on da će samo tako moći štiti prava manjine.

To je bar jasno govoreno za onoga, koj još ima makar i trunk mozga, koj još u obće može što razabirati i razumiti, koj još u obće zna misliti.

Hrvatsko-slovenski zastupnici, ako hoće da uživaju zastupnička prava, ako hoće da predsjednik štiti njihova prava, moraju se odreći najvećega, svetoga svoga prava, da govore jezikom svojim, svojih izbornika i

svojega naroda; moraju govoriti talijanski. Ako toga neće, onda jih predsjednik neće štiti!

Za saborskoga predsjednika, komentatora dr. Campitelli, jest dogma, članak vjere, govoriti u istarskom saboru samo talijanski. Tim, što se je stvorio odnosni zaključak, popunio se je po njegovom nazoru saborski poslovnik; uzakonilo se je ono, što bijaše, što jest i što će biti!

A ako to i nije dobilo previšnje potvrde, sankcije, ako je dapače izričito i po dva puta, bilo od Njegovoga Veličanstva uništeno, ostaje to ipak činjenica, dogma, kako za saborsku većinu tako i za saborskoga predsjednika, i prije i poslije saborskih zaključaka, i prije i kasnije previšnjih odluka, kojimi su oni zaključci uništeni bili.

Svoja odnosna načela, izpovjedena u javnoj sjednici, nesamo da predsjednik nije opozvao, nego jih se je uvijek strogo i dosljedno držao.

Jedino onda, kad su hrvatsko-slovenski zastupnici izišli iz sabora, kad nisu u njem bili, znao bi predsjednik govoriti, da su neopravdanao izišli, da njim nikome nekrati njihovih pravica, te pozivati jih da opet u sabor dodju. To bi znao reći i u sjednicah, i inače, i onim koji vjeruju, jer hoće da vjeruju, više takovim njegovim riečim, nego li njegovim djelom i njegovim načelom.

Hrvatsko-slovenski zastupnici drže takove rieči za ono što jesu; za makavelizam, za licumjerstvo, za porugu.

Oni suđe saborskoga predsjednika po njegovih odnosnih načelih, po njegovom postupku s njimi, kad su oni u saboru, po tom da baš on, predsjednik, najviše priče naše zastupnike u vršenju njihovih pravica; da jih on, sa predsjedničke stolice, svakojakimi jednog predsjednika nedostojnim izrazi pretrgava, da njim on dovikuje, neka govore talijanski; da se on drži čvrsto i dosljedno, ustmeno i pismeno načela i saborskoga zaključka, da je jedini razpravni jezik u saboru talijanski — nemareć ni za previšnje odluke ni za temeljne državne zakone.

Da je tomu tako, dosta je poviriti u stenografske zapisnike; za to ima i drugih jasnih, nepobitnih dokazala — za onoga dakako, koj još znađe čitati i dokazala prosudjivati.

Franina i Jurina.

- Fr. Vero Jurino, ča to tako zamisljeno išćeš?
- Jur. Išćen tabar, kega su Višnjanski kalabrezi jenemu talijanskomu lećniku ukrali.
- Fr. Pak ča to tebe srbi?
- Jur. Ha, žal mi je da oni kalabrezi pridu na siab glas.
- Fr. Ki kiade tabari, nemari za dobar glas.

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Razdor u mladocěskoj stranici širi se sve to više. U Pragu osnovala se nova stranka pod imenom „česka pučka stranka“, koja broji do sada okolo 300 članova. Na zadnjem sastanku u Pragu izjavila je, da nezabucuje pcvjetstvo pravo českega naroda, nu da odsudjuje državopravne težnje mladocěskih

zastupnika. — Slovenski zastupnici, koji su zapustili slajerski sabor, izdali su proglaš, u kojem opravdavaju svoj korak. Oni kažu među ostalim, da njim bijaše nadajee nemoguće ostati u saboru među onimi Niemci, koji nieću slovenskomu narodu Slajerske svako pravo na jezikovu ravnopravnost, koji ga i u strogo gospodarskih planjih posve zanemaruju, i koji mu nieću dapače pravo na obetanak. Slovenski narod Slajerske odobrava postupak svojih zastupnika, uz koje da će ostati vjeran u borbi za narodna prava. — U dalmatinskom saboru stavio je zastupnik Biankini u sjednici od dne 31. pr. mj. interpelaciju na vladu, radi izključive porabe talijanskoga vina u ratnoj mornarici. U obrazloženju te interpelacije kaže zastupnik, da je žalostno i sramotno, što se daje u našoj mornarici prevrveno tudjemu vinu, dočim nemoguć domaći vinogradari pod nijednu cieniu razpačati svoja vina. — Ugorički sabor stupili su ovaj put i zastupnici slovenskoga naroda. Tim su prekinuli dosadašnju abstinenciju, koju su u svoje vrijeme tršćanskim i istarskim zastupnikom naše narodnosti toli toplo preporučivali. Kod otvorenja zasjedanja bio je i namjestnik g. prof. Goss, koji je sabor u talijanskom i slovenskom jeziku pozdravio, izraziv svoje zadovoljstvo, što vidi zastupnike talijanskoga i slovenskoga naroda Goricko-Gradiške na okupu. — Istarski sabor imao je biti. — po talijanskih novinah — sazvan već sutra. Koliko mi znamo, možemo utvrditi po vjerodostojnih viestih, da sabor neće biti sazvan prije uskrsnih blagdana, a hoće li, i kada poslije, toga nemože danas nitko zamjčiti.

Crna Gora. Između Crne Gore i sujedne Srbije prekinuti su posve prijateljski odnošaji. Srbski zastupnik na Cetinju, gospodin Mašin, zapustio je jurve Cetinje. Tomu razdoru između bratskih državica kriv je nesretni razrakaj Milan, koji vodi Srbiju u gotovu propast. — Turska vlada dozvolila je Crnoj Gori, da ustroji svoj konzulat u Prirenu.

Italija. Radikalni zastupnici u talijanskom parlamentu prisilili su obstrukcijom čitavo predsjedništvo na to, da je dalo ostavku. Predsjedništvo bijaše u sljedećoj sjednici opet izabrano, nu skrajna lievica i takozvana ustavna opozicija ostaviše uz prosjed parlamenta.

Rat u južnoj Africi. Glavno zapovjedništvo nad burskim četami, preuzeo je nakon smrti generala Jouberta, general Botha. Kažu da je mlad, odvažan i vrlo sposoban vojskovođa. Buri su posljednjih dana u jednoj bitci potukli Engleze oduzev im 6 trpova.

Mjestne:

Prvih pet krhna za družbu Cirilo-Metodijsku. Liepoj se namisli počela odazivati razna društva i pojedinci, pa im imena donášamo na trećoj stranici. Plemeniti će ovaj čim pobuditi i druge, da se u njugledaju, te će priteći sa pomoćnicom, rukom družbi u pomoć, a širokad će im naša biti za života svoga zahvalna.

Imenovanje. Nadkontrolorom na puljskoj pošti imenovan je — kako čujemo — g. B. Marjanović, uzoran činovnik, koji polag njemačkoga i talijanskoga, poznaje podpunomá i hrvatski jezik. Drago nam je, da se je već jednom i na pošti počelo pravodjati ravnopravnost! Gosp. Marjanoviću srdačno čestitamo na promaknuću!

Novi ratni brod. Ponedjeljak pod večer doplovio je u puljsku luku novi brod vojne mornarice, Car Karlo VI. To je najveći ratni brod koga do sada imade mornarica, te je sagradjen u Trstu. Brod je dug 112 m, mjeri u širini 17.2 a u dubini 6.2 m. Njegov displacement (u tonama: izračunana količina vode što ju istisne plivajući brod) iznaša 6100 tona. Imade strojeve u jakosti od 12.000 konjskih sila, ploveći na sat 20 milja. Brod je opskrbljen sa dva velika topa od 24 cm, 8 topova od 15 cm sistem Skoda,

20. brzo kreću topova, 2. lahka topa i cijeli za lanchiranje torpeda. Karlo VI. sagradio je od oceli, te imade 230 mm. debele oklope. Prvi put izlazi na put sa ovogodišnjom ljetnom eskadrom.

Gospodin sa životinjama. — U Puli je menadžerija Kludsky, te je vriedno da si ju čovjek ogleda. Al' sriednu popodne moradoste doći, da se nagledate čuda ne vidjena. Jedan gospodin odavle, oko koga se svo talijanjski kupi kao pčele oko matice, koji svagdje vodi glavnu riet, koji je kao nekakovo veliko zvono med ostalim zvončićima, eto taj se je gospodin uvuku u kretku, te se producira sa lavovim, panteram, tigrima i ostalom djecom pustinje — te time eto postao krotio divljači. Zar nebi bolje bilo, da nastoji shodnim načinom ukrotiti svoju dvočložnu divljač po Istri i ovdje, e da se drukčije ponaša sa svojim svezljacijama, koji su na svome i u svojoj kući, da im utvri da je osoba Nj. Veličanstva sreća pa i nepovriedljiva, pa da i njezine slike valja častiti, a ne tudjeg kralja svojim spasiateljem smatrati. Tad bi jedvice bio zaslužan. Preporučio se, da će i subotu k zvezrima. Hajde da vidimo, i tko hoće da što izvanredna vidi, nek se potruži do menadžerije.

Glavna skupština prvog istarskog Sokola u Puli, obdržavala se prošle nedelje u vlastitim prostorijama. K sjednici je pristupio lepi broj sokola. U svim se točkama razvijala vrlo živahna rasprava, znak, da se članovi zanimaju za prospjeh društva, te nastoje, da svojim savjetima i preporukama ožive društvo na način, da bude isto odgovaralo svojoj svrsi i svome časnome imenu. Bio je izabran i novi odbor, koji će se ove subote konstituirati. **Savez gostioničara.** U svrhu ustanovljenja saveza, sakupili se jučer u četvrtak gostioničari, krmari i kavanari iz Trsta i Istre u Puli. Raspravljale se pojedine točke, zasjecajuće u taj obrt, te se za pojedina mjesta odabrali delegati.

Pokrajinske:

Iz Kanfanara nam pišu: Prošlo je već više mjeseci, da jošte nije popunjeno mjesto poštara. Čujemo, da je 13 natjecatelja, medju njima dvojica — jedan Talijan a drugi Slovenac — koji imadu najviše nade biti imenovani. Prvi (naime Talijan) ipak se nada biti imenovan, jer se to želi u Trstu, u prkos tome, da je Kanfanar napučen samo ljudni našega jezika. Imenovanje li slavno ravnateljstvo u Trstu poštarom u Kanfanaru Talijana, tada ćemo znati, da je i radi svoje nepripranosti toli proslavljenog ravnateljstva pristranije od svih dosadanih. Mi pučani hrvatskoga jezika u Kanfanarskim želimo imati poštarom čovjeka, s kojim ćemo moći obćiti u našem jeziku i ne takova, koji naš jezik prezire. Nadamo se ipak, da će slavno ravnateljstvo uvažiti okolnost, da Kanfanar nije izključivo talijanska obćina, akoprem su tamo sada Talijani gospodari!

Iz Mošenice pišu nam dne 30./3./900. — Naš glavar uzprkos tomu, što u Mošenici nema niti jednog rođenog Talijana i uzprkos tomu, što ogromna većina obćinskih zastupnika ne samo da ne zna ni pisati ni čitati talijanski, već ni ne razumije pošteno tog jezika, sastavlja sve spise samo u talijanskom jeziku.

Nije to sve! On dapače izkrivljuje i prezimena, a kad se ga podsjeti na zakon, on se još ljuti i odgovara, da mu kod toga neće niti zapovjedati. Vidjet ćemo gospodine glavaru! Još ćemo se naći u tom pitanju. Uza sve to, što od župnog ureda dobiva prezimena točno prepisana, kako se nalaze u Matici napisana, piše on čisto hrvatska prezimena, kod kojih se jasno vidi, da su hrvatskog korena, samo talijanskim pravopisom. Vidi se dakle, tko izkrivljuje prezimena i koga se je licao onaj predlog zastupnika Gherse, što ga je podnio dne 10. svihnja prošle godine na istarskom saboru o

izopacivanju prezimena. Nu ne bi sigurno naš glavar do toga bio došao, da ga ne pomaže pri tom desničar našeg. O blju u ljenog učitelja, koji bi svakako bolje učinio, da malo bolje pripazi na svoje učenike, pa se ne bi od njih čulo onakvih stvari, kakve donosa trščanski Židovčić iz pera odpadnika.

Potpore za gimnazijalce. — Namjesništvo u Trstu raspisuje dvie potpore po K 168, za istarske gimnazijske djake, koji se kane posvetiti svećenikom stališu. Molba treba podnesti do 15. aprila t. g. biskupskom ordinarijatu u Trstu.

Pobliži podatci mogu se doznati kod kotarskih političkih poglavarstva i kod ravnateljstva gimnazija.

Raspisano mjesto pošte-mestra. Za poštanski i brzajavni ured u Kastvu, raspisano je mjesto pošte-mestra. Dostalac imade uložiti K 600, jamčevine. Plaća za poštansku službu iznosi K 600, za brzajavu K 240, za troškove pisarne K 160, za danju dvostranu dostavu pošte po vesaku na stanicu Matulje K 532, za dvostratni danji dovoz pošte na istu stanicu K 800 i za dovoz pošte jednom na dan u S. Matej-Klanu K 1400.

Umro u kaznionici u Kopru. Poznati Persić iz Mošenice, koji bijaše pred tri godine od trščanske porote odsudjen radi krivotvorenja oporuke na 6 godina tamnice, preminuo je u č. k. kaznionici u Kopru. Počivao u miru!

Zimlj. Jučer izabran jednoglasno načelnikom čelik-Hrvat g. Franjo Pučić. Jednoglasno izabrani i savjetnici, svi poznati rodoljubi. — Živili, Dajis sliedi.

Iz drugih krajeva:

Deputacija na namjestničtvu. Dne 3. t. mj. predstavila se je dvorskomu savjetniku gosp. Schwarz-u: deputacija iz Foškulina, Dračevca, Mongebe i Jesenovice (obćina Poreč), izručiv mu vrlo dobro utemeljenu molbenicu za ustrojjenje hrvatske pučke škole za rečena sela u Foškulinu. Niže školske oblasti htjele bi naime djecu iz spomenutih sela pridieliti postojećoj pučkoj školi u Fontani i onoj, koja se ima ustrojiti u Zbandaju, čemu se odlučno protive stanovnici onih sela.

Deputaciju predveo je naš glavni suradnik g. Mandić u svojstvu narodnoga zastupnika.

Izbori za zastupstvo grada Trsta. Prošloga čedna i to dne 27. i 28. marča birao je četvrti razred u gradu Trstu 12 zastupnika. U tom razredu gospodarili su do sada absolutno takozvani progresovci ili pripadnici društva i stranke „Progresso“. Ovaj put morali su se progresovci maknuti radikalnijoj talijanskoj struji, takozvanim demokratom ili pripadnikom novoustrojene političke stranke „Democratia“. I doista pobiedila je ova stranka, izabrav svih 12 svojih. Dne 30. i 31. marča birao je treći razred, u kojem imadu odlučno riet državni činovnici, jer ih je preko polovice svih prava glasa imajućih. U ovom tjelu pobiedila bi lahko umjerena, ili poštena i pravredna austrijska stranka — kad bi je bilo Pobiedila je progresova stranka, nu ne posve, proturala je svojih kandidata a uz ove bijaše izabran najveći protivnik te stranke t. j. odvjetnik Dompieri a sadašnji načelnik grada Trsta. Ovoga čedna birali su u gradu još dva razreda, i to utarak drugi i sriedu prvi. U drugom su pobiedili progresovci, a valjda će i u prvom.

U nedjelju dne 8. t. mj. birati će konačno trščanska okolica 6 zastupnika, koji moraju biti Slovenci, bude li kod izbora reda i zakona.

Odbor političkoga društva „Edinost“ obdržavao je u nedjelju dne 1. t. mj. u trščanskoj okolici 6 izbornih sastanaka. Bilo sretno!

Uzeli mu poštanski debit. U Trstu izlazećemu čedniku „Pensio-Slave“ (prije: „Il Pensiero Slavo“ — „Diritto-Croato“) uzela je mađjarska vlada poštanski debit za čitavu Translajtaniju. Dvojimo, da se

ovakvim sredstvi, današnji dan učvršćuju sustavi ili vlade!

„Volja naroda.“ Pod ovim naslovom pozivlje vele zaslužni „Hrvatski Branik“ izlazeći u Mitrovici, pravke hrvatskoga naroda, da se okane već jednom osobnih prepiraka i zadjevica, te da se slože u radu za Hrvatsku, jer da je to volja naroda. Narod želi — kaže „H. B.“ — slogu i složan rad svih sinova hrvatskoga naroda po Hrvatskoj, Slavoniji, po Dalmaciji, Bosni i Hercegovini, a mi možemo uvjeriti čestitoga druga iz Mitrovice, da je to vruća želja i mlaba i svih svjestih sinova hrvatskoga naroda u Istri, koji naziru gotovu propast za sav narod u medjusobnoj borbi njegovih pravaka i kolovodja.

Talijanska „bruttura“ na Rieci. U hrvatskim novinama čitamo, da su talijanski kulturonoosi na Rieci zamazali blatom hrvatsku tablu čestitoga rodoljuba i trgovca g. Milana Gremera. Njega ide svakako prvoga čast, što je očutio plodove talijanske „brutture“. Nu on nebi imao ostati jedini i sam. Hrvatski trgovci na Rieci imali bi se svi povesti za njim u tom, da izviese hrvatske table i da eventualno okuse i oni plodove talijanske „brutture“. Ništa za to! Blato pada onomu na lice, koji se s njim služi. Hrvati iz Primorja, Istre i otoka itd. morali bi dati prednost onim našim trgovcem na Rieci, koji kažu i izvanjskim načinom što su i gdje su. Svoji k svomu!

Pripomoći za dnevnikare. U zadoje su vrieme državnim činovnicima povišene plaće, al od toga su bili oduzeti dnevnikari i pomoćni činovnici. Sad je ministarstvo financija opredielila svotu od 600.000. K, da se podieli medju dnevnikare i pomoćni činovnike. Tu pripomoći neće dobiti oni, što su tek od mala u službe namješteni.

Za hodočastnike u Rim. Buduć, da se je sa više strana izjavilo želju, da bi se hrvatski hodočastnici našli u Rimu tamo polovicom mjeseca maja, to središnji odbor javlja svim onim, koji se zele tomu hodočašću pridružiti, da prijašnji zaključak odborov ostaje nepromijenjen, te nije voljan na nikaki način hodočašća niti prije 24. junija udesiti, niti poslije junija za jesen odgoditi, već će se krenuti put Rima, kako je zaključeno, na 25. junija, te se na 5. julija, na dan svetog Cirila i Metoda pokloniti sv. Ocu. A ne bi uputno bilo, da se u maju udesi hodočašće već i poradi toga, što se je za taj mjesec već toliko hodočastnika od svih strana svieta najavilo, te bi vrlo teško bilo i za stanove i za druge neke stvari, na koje treba misliti. Kako se dakle sa hodočašćem ostaje pri prvobitnom zaključku, tako molimo, da se i svatko za rana prijavi, tko se želi ovom hodočašću pridružiti, da se tako odbor zna ravnati glede puta i troška.

Zadnje vijesti. Ove sriede pošao je knez od Galesa sa svojom suprugom iz Londona u Kopenhagen. Malo prije nego li je vlak imao ostaviti stanicu u Bruselju, nekakav dečko ispod 20 godina, kažu da je anarkista, skoči na stupalo željezničkih kol, razbije staklo na prozoru, i odapne dva hitca prama knezu. Ovoga nije pogodilo; a tog nadobudnog dečka skoro uloviše a sada ga čeka zaslužena kazna. — Na moravskom pokrajinskom saboru u Brnu, česki su zastupnici predložili molbu od 920 općina, da se za Moravsku ustanovi česko sveučilište. — Jučer po podne započetle su u Beču sjednice ministara obiju pola države, da ispitaju zakonske osnove, koje se imadu predložiti delegacijama. — Bugarski je knez Ferdinand ove zadnje dane boravio u Beču. Sriedu otputovao je za San Remo, gdje se nalaze njegova djeca. Putem svratiti će se u Cannes, gdje boravi velika kneginja Marija Pavlovna, sa svojom kćerju Jelenom. Nagadja se, da ovaj posjet stoji u savezu sa ženišom knezovom. — U zadnje su vrieme Boeri okružili veliku stražu zapovjednika Broadricka. Taj je izgubio svu prtljagu i sedam topova, te je palo preko 300 En-

gleza, a 200 da se ih je pogubilo, dakle su zarobljeni. — U doljno-austrijskom saboru interpellirao je zastupnik Omer, glede uređenja učiteljskih plaća i raznih službenih okolnosti. Da vidimo, što će se kod nas za sirote učitelje providjeti. — Ove čedine biti 400 godina, što je pokrajina Goricka i Gradiška spala pod žezlo Habsburgovaca. S toga je goricki sabor ovog ponedjelja zaključio, da se u Beč otposlaje posebno poslanstvo, koje bi umolilo Nj. Veličanstvo, da bi tom prigodom izvoljelo počastiti grad Goricu sa svojim posjetom.

Iz Dargoville (Nova Zelanda) piše prijatelj našega lista. Zanimati će možda Vaše čitatelje stogod doznati iz ovih dalekih krajeva svieta. Imade nas u ovih stranah preko 3 hiljade austrijskih državljana. U ovom mjestu imade nas prilicno iz Istre, Dalmacije i hrvatskoga primorja. Prošloga sječnja izgorilo je ovdje 5 kuća, te imade škode oko 50.000 for.

Prije tri mjeseca našlo se je na obali jedne rieke (fiumari) odjelo Antuna Pardeja, rodom sa otoka Korčule. Tražili smo ga tri mjeseca, ali sve bijaše uzalud. Obćenito se drži, da se je nesretnik utopio.

Početkom godine izgorilo je u susjednom mjestu Vangari 20 dućana sa robom, voćem itd. Stari bijaše velika.

Ovdje se bavimo kopanjem gumi, koja se nalazi na poljanah. Natrag dvie godine bijaše polje, na kojem radimo posve pod vodom. Gospodar polja izručio ga na molbu mojemu bratu Nikoli. On je našao 19 radnika, koji su počeli kopat od rieke kanal napram onom polju. Kopati nam je valjalo četiri milje. Radi nas zajedno 12 Dalmatinaca, 5 Lovranaca, jedan Talijan, brat i ja. Mi se često sjećamo domaće grude, naših rodjaka i prijatelja, koje zajedno s Vama g. urednice srdačno pozdravlja Vaš Luka Picinčić.

Stakleni pločnici. U Zeneni učinjen je nedavno pokušaj, da se neuporabivu staklovinu stlači u kamene mase, pa da se tako dobivenim staklenim kamenjem popločaju ulice. Pokus je uspio. Trajnost takovih pločnika je dokazana, a posklizavanje konja na njima je skoro nemoguće. Takav pločnik kane uvesti i u Nizzi. U Francezkoj imade već više tvornica koje prave gradivo od staklovine za pločanje ulica.

Stogodišnji papa. Iz Rima javljaju o zanimljivoj izjavi siedog vrhovnog poglavice katoličke crkve. Sveti otac primio je pred nekoliko dana više austrijskih aristokrata, od kojih mu je jedan čestitao zdravlje i izvrstan izled. Papa je na to uzvratilo: „Ljudski je život u božjoj ruci, ali ja držim, da namjerenošću i slednjom silah možemo doživiti vrlo veliku starost. U mom zavičaju nije riedkost, da pojedini doživu stotinu godina.“

Razni prinosi:

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. — Primača uprava „Naše Sloge“ — Prvih pet srebrnih kruna darovavše svaki: F. Glaser, Laco Kriz, J. Krmpotić, Stj. Gjičić, Tiskari J. Krmpotić i drug., Grgo Buzdon, Vinarska zadruga, Pula, Posujinica Pula, Uredništvo „N. S.“ Pula, Tomo Zorić, Mister Paipn-Furlan iz Pule. — Gosp. Ivan Kante, Slun K 19-80, (sakupio prigodom otvorenja podružnice za dražbovanu cigaretu K 7, a za sol i papar K 5-20, konačno dne 30.11. o. g. za večerom na govov g. M. Sankovića K 7-60), „Glas Naroda“ — Zagreb 8-60, g. Fr. Benigar, od gosp. i gospoje Dugan, na svatbi K 27, g. dr. P. Magdić, Varazdin K 10, g. Fran Skalamera, Rieka K 10, „Edinost“ — Trst K 8-70, g. A. Tončić — Zdranj K 17-71, g. A. Kaldić — Lipa 9-80, g. R. L. Riečanin, mjesto ulaznice na ples Čitaonice K 30, g. M. Curić, Glina 4-50, g. M. Curić, Glina K 6, g. M. Curić, Glina K 8-53, g. Ant. Grdina, Livade K 7-40, (darovali prilikom pokriva školske zgrade: sabiratelj, I. Dariš, J. Bežjak od Ive K 1, P. Bežjak, I. Grdina po h 60, M. Bežjak, P. Mavretić, I. Jelečić, A. Bežjak, A. Zubin, Iv. Bežjak h 40, D. Tončić, I. Mavretić, P. Bežjak od Ant. po h 20, A. Bežjak od And., J. Bežjak od Jakova po h 10), Ivan Pujman, Vodnjak K 1.

Podružnici družbe sv. Cirila i Drašić Jakov — Buzet, Stanovnik Ivo Horjul, Mcha' Mate' — Lokve po K 4; Pavačić p. Josip — Krk; Knežević Ante — Osijek po K 8; Novak Ivan — Pazin za prodaju jednu knjigu K 2 30; Franjola Franjo kapelan — Pazin, K 2 30; Čukon Ivan — Medulin sabrao K 2 02; Perčić Niko — Opatija, Fabković Aleksander — Zagreb, Rumić Lavoslav umirovljeni svećenik — Krk, Mateljan Mirko — Rijeka, Hrvatska Čitaonica — Medulin, N. N. po g. Franu Frankolu mjesto kočije za Beram, Sabranó, kod večere dne 15./1./1900. u Sluimu; Mladjenović — Spljet po K 2; Vitezić Bartul — župnik — Lindar; Mandić Josip — Pazin, Jelusić Franjo — Kastav; Simić Mate, Gauš Fr. Gausev, braća Gauš i Barabanov — Klana, po K 4; Česić Mate — Lindar K — 60; Privrat Martin — Medulin K — 40.

Prinosi Dječkom pripomoćnom društvu u Pazinu — tečajem siječnja 1900. Prvih pet kruna i darova: gg. Opašić Anton, Frankola Franjo, Kurelić dr. Sime, Marušić Valentin; Trinajstić dr. Dinko, dr. Anton Rutar, Rebek Pravedoslav, svi u Pazinu; Ivanšević Filip — Trst, Spiničić Vjekoslav — Opatija!

Umjesto vijenca na odar blagopokojne supruge gosp. prof. Ivana Širole: učiteljski sbor kr. velike gimnazije u Požezi; K 20, djaci kr. velike gimnazije na Sušaku K 50., učiteljski sbor kr. velike gimnazije na Sušaku K 34.

a) utemeljiteljni: gg. Banjavčić dr. Ivan odvjetnik — Karlovac K 200; Vranić Ivan kapelan — Vrh, Fiamin Ivan — Opatija za oprost od čestitanja položio kao utemeljiteljnu svotu; Gugler Pavao biskup — Zagreb po K 100; Dražić dr. Mate liečnik — Krk, Volarić Franjo kurat — Kornić po K 50; Hradek Vaclav župnik — Novaki, Karabajić Ante — Trst, Grželić Eduard župnik — Draguč po K 25; Martinić Ivan učitelj — Lindar K 8.

b) mjesečni: gg. Spiničić Vjekoslav — Opatija K 30; Stanger dr. Andrija — Volosko K 20; Janežić dr. Konrad, Fabianić dr. Niko liečnik, Zamlić Vinko dekan — Volosko po K 8; Pošić dr. J. — Volosko K 4.

c) redoviti: gg. M. — Krk K 20; Klinar Zdravko kurat — Krasica, Flego Franjo — Buzet, Dorčić dr. Franjo — Trst, Gršković dr. A. kanonik — Krk, V. Premuda — Krk, Zidarić Vinko učitelj — Supetar — Velčić Ivan p. — Belej, Kirac Jakov — Medulin po K 10; Sutić Ljudevit lučki činovnik — Krk, Kanta Ivan kapelan — Slum po K 5; Sepić Mate — Kastav K 2; Dukić Ante — Kastav, Matika Josip — Pazin po K 1.

d) podupirajući i darovatelji: Društvo „Lovor“ — Opatija čisti ostatak priredjene zabave 6./1./1900. K 210 40; Obćinsko glavarstvo — Volosko, Obćinsko glavarstvo grada Karlova, Gradska blagajna — Zagreb po K 200; glavno zastupstvo banko „Slavija“ — Ljubljana, Gradsko glavarstvo — Ljubljana po K 100; „Narodne novine“ — Zagreb K 71 82; Banka Slavija — Zagreb K 50; Matejčić Fran — Pazin, Postarski činovnici — Zagreb po K 40; Medulinci darovali K 22 58 i to (Jadre Bylica župnik K 4; Grgo Lorenzin od Petra K 2; Lorenzin Petar K 2; Mate Grakalić K — 20; Ante Zmak učitelj K 2; Vojak Tomaž K — 20; Ivan Zuccon p. Grge K 1; Josip Lorenzin p. Ilije K 1; N. X. K — 60; Luka Privrat mesar K — 90; Mikula Grakalić K — 40; Ivan Kirac od Antona K 2; Radošević Foška žena od Ivana K — 40; Grgo Zuccon p. Josipa K — 20; Lorenzin Josip od Jadre K — 40; Privrat Mikula K 1; Kirac Ivan Josipov K — 40; Grakalić Mate od Mate K — 40; Lazarić Ivan p. Jakova K 1; Zuccon Ivan p. Josipa K — 10; Grakalić Josip p. Mikule K — 40; Sugar Paskval K — 10; Kirac Ante Matin K — 10; Vojnić Ivan K — 50; Radošević Josip p. Josipa K — 20; Sitar Paskval K — 20; Luka Lazarić K — 50; Vojak Ivan K — 40; Lorenzin Anton K — 30; Hrvatska Čitaonica — Pazin polovicu čistog dohodka tombole na Silvestrovu večer K 32; „Naša Sloga“ Pula sabrano u prosincu prošle godine K 31 50; Pogorelac Josip trgovac — Zagreb K 27 30; Sabrano kod Šundrića — Kastav prigodom oprostne večere sa g. Bune i njegovom gospom K 24; Orlandini Vinko župnik — Rakotole, Uprava „Novog Lista“ — Sušak darovanih od g. Lesela Eugenij prof. Bakar, Bogdanović Ante — Trst na uspomenu umrle supruge Anke rođjene Hrnok, za sabrane i prodane poljodjelske proizvode — Slum po K 20; Splietak učitelj — D. Hram (Bosna) K 13; Badovinac Gijuro — Križevac K 15; Hergović Mihajlo — Kapela K 14 40; Uprava „Novog Lista“ — Sušak za prodane „Zr. vila Hrvatska“ K 14 20; Boručani rodoljubi darovali 12 starića pšenice prodana za K 12 74; Smolje Franjo župnik — Spljet sabrao prigodom blagoslova crkve na Dicmu K 12 30; Bonafacić Kv. — Krk za oprost od čestitanja, Sabrano prigodom otvorenja potružnice „Družbe Sv. Cirila i Metoda“ — Slum po K 10; Defar Šime Tinjun sabrao na stojeće među prijateljima K 9; Gorjunović Petar — Požega K 8 30; Osso Ante — Sr. Ivan kod Buzeta, Sokolić Gaude — Nerezine, Sabrano kod g. Šundrića — Kastav za prodane fotografije mačaka, kod Vjekoslava Kinkole — Rukavac sabrali Vološćaki po K 6; Jurišić dr. Petar liečnik — Pakrac K 5; Mladjenović — Spljet, Kegljević Ivo — Opatija,

Castum se najaviti slavnomo općinstvu, da sain svoju gostionu iz Via Sergia 52

prenesao
u Via Barbacani 3 (prije „Eigenbau“)
Vis-à-vis Marine-Casino.

Točim najbolja istarska i dalnatijska crna i bijela vina, marsalu, cognac, i.t.d. te vino u staklenkam najzabranjenijih vrsti. Kuhinja je na primorsku ruku, pa se što toplije preporučam slavnomo općinstvu iz grada i pokrajine, da me izvole počastiti svojim posjetom, pa neće žaliti, da se k meni što češće navrate. Gostionu je predplaćena na „Našu Slogu“.

Svoji k svojim!
Sa velestovanjem
Aleksandar Alunić,
gostioničar.

Oglas.
Preporučamo se slavnomo općinstvu za slikanje soba i zgrada, kavana, gostiona, knzališta i crkava, bilo jednostavno ili raskošno, te svakovrstno slikanje na ruku okolica i.t.d.
Slikaju na ulje vrata i prozore jednostavno, sji; imitacijom: drva, belá na zgradama, kupališne, sobe, ograde, Reclama me svake vrsti, napise na staklu, željezu, drvu i platnu sa najkuskunijim pismenima; bojadisu i pozlaćuju crkvene kipove, sve sa cijenama tako niskim, da se ne boje nikakve utakulce.
Slične radnje preuzimljemo i za pokrajinu.
Na zahjev izradujemo i nacrtje za radnje i držimo bogati i birani zbornik uzoraka za tapetovanje.
Sa osobitim počitanjem
Vinko Despalatović i Franjo Opačić
slikari.
Pula, Via Medulina br. 27.

Prodaje se
kuća
na jedan kat sa dvorištem i vrtom
u Puli.
Via dell' Ammiraglio 15.
Poblizje vjesti dobiju se u tiskarni J. Krmpotić i dr. ili kod g. V. Grum-a u Puli.

Prsni čas sa „Učke Gore“
Izvršni domaći lijek protiv
kašlju, nahladi ili prsnom Kataru, proti hrapavosti i promuklosti grla.
Cijena 25 novč.
Glavno skladište:
Ljekarna L. Ghersetich,
Volosko — Istra.
Dobiva se u svakoj Ljekarnici.

Oglas.
Castim se javiti P. n. općinstvu, da sam
prenesao svoju

krojačku radionicu
iz Gračišća u Pazin
u kuću g. Cipolla (blizu obćine), te da imadem u zalih raznovrsne najmodernije tkanine za odjele, koja izvrsujem točno.
Preuzimam svakovrstne radnje, koje spadaju u krojački posao. Cijene najpovoljnije.
Preporučujem se P. n. svećenstvu i općinstvu.
Sa odličnim štovanjem
Marko Zović,
krojač.

Knjigotiskara i knjigovežnica
J. Krmpotić i drug. u Puli
puna sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje, koje izvršuje brzo i ukusno. — Zalilna svojih tiskanicu za župne i obćinske urede, kao takodier pišućeg papira. — Preporuča se toplem rodoljubom u Istri i u drugim pokrajunadu. Sve tiskalice za štaldovna i zajimovna društva u obće preškrbljuje točno, brzo i jeftino.

Kathreiner
je pravi samo u poznatim
Kathreinerovim omotima!
Zato se neka nikad ne uzimlje otvoreno ili u patvorenim omotima, načimjenim radi prevare.
Kathreinerova Kneippova sladna kava jest najkuskunija, kao što i jedina zdrava i najjeftinija primjesa zrnatoj kavi.
Kathreinerova Kneippova sladna kava pije se danonice s ljubavlju i sve većim uspjehom u stotinama tisuća obitelji.
Kathreinerova Kneippova sladna kava najljepše nadomjesta zrnatu kavu ondje, gdje je ova kao zdravlju škodljiva liečnički zabranjena.